

[Jørgen Gram.]

hele delegationen iøvrigt for dens indsats og yde den al mulig anerkendelse derfor.

Det er overfor mig blevet oplyst, at Sovjetunionen stærkt støttede de danske bestræbelser for at få modstandsbevægelsen ind under samme beskyttelse og få den tillagt de samme rettigheder, som militære formationer kan gøre krav på. Dette såvel som civilbefolkningens beskyttelse iøvrigt er af stor betydning og en nydannelse indenfor folkeretten. Det fastslås som almindeligt princip, at den civile befolkning har krav på at leve sit liv under rettens beskyttelse uden vilkårlige indgreb, ikke blot under krig, men til enhver tid. Et sådant grundprincip burde jo indebære, at alle de her underskrivende magter havde et organ, som i fredstid kunne overvåge, om den civile befolkning i de lande, som underskriver disse konventioner, nu også virkelig lever sit liv under rettens beskyttelse og uden vilkårlige indgreb. De lukkede grænser er jo ikke i konventionernes ånd, og jeg ved ikke, om den højtærede udenrigsminister kan udtale sig om, hvorvidt en indsats på dette punkt var ønskelig eller mulig. Ønskværdig var den i hvert fald.

Der er mange interessante ting i disse konventioner, som kunne fremdrages. I konventionen om beskyttelse af civile personer i krigstid står der i artikel 3, stk. I — det er side 391 —, at personer

„må ikke gøres til genstand for mindre gunstig behandling som følge af race, farve, religion eller overbevisning, køn, fødsel, formueomstændighed eller noget som helst andet lignende forhold.“

Denne bestemmelses tilstedeværelse og overholdelse i sidste krig ville jo helt have forandret billedet af krigen, som vi har set den, med jødeforfølgelser, koncentrationslejre og alt, hvad der knytter sig dertil.

Det er også værd at nævne, at selv personer, som ikke udtrykkelig er nævnt som beskyttede, ikke kan skydes uden lov og dom, således som krigsførendes praksis hidtil har været lige op til nutiden. Det står side 583, spalte 2.

Krigsfangers arbejdspligt er indskrænket. De kan således ikke tvinges til at optage de af dem selv udlagte miner.

I artikel 49, side 433, forbydes såvel overførelse af enkeltpersoner som masseoverførelser og deportationer fra et besat område til besættelsesmagtens område, uden hensyn til begrundelsen. Men det forbydes også besættelsesmagten, således som det blev nævnt af en tidligere ordfører, at deportere eller overføre dele af sin egen civil-

befolkning til det område, den besætter, dog med visse forbehold.

Dette er jo altsammen bestemmelser, som, hvis de havde eksisteret, i høj grad ville have forandret sidste krigs karakter og følger, også for Danmark.

Jeg skal ikke nævne flere enkeltheder; der er dog et forhold, som efter min mening bør fremdrages her, i humanitetens tjeneste. Det er bestemmelserne om de udlagte og nedkastede miner, om sennepsgas og den slags. Som det er nu, føres krigen faktisk uforsvarende videre 6 år efter dens afslutning. Ganske sagesløse rammes, børn under leg, landmanden ved sit arbejde, sømand og passager under sejlads og fiskere, som får nedsænket sennepsgas i deres net. Foruden menneskeliv går store værdier tabt. Dette kan ikke være i nogens interesse, og jeg spørger: Kan der ikke gøres noget forebyggende? Kan f. eks. sådanne miners mulighed for sprængning ikke gøres tidsbegrænset? Videnskaben kan jo næsten gøre det utrolige, og det skulle være mærkeligt, om ikke også dette var muligt. Det er en opgave, hvis løsning i høj grad er af betydning for Danmark med dets mange farvande.

Til slut kun dette. Det understreges i konventionen, at de deltagende lande hver for sig skal gennemføre de love, som vedtagelsen af konventionerne fører med sig, og at konventionernes indhold både i krigstid og i fredstid skal gøres bekendt såvel for militæret som for den almindelige befolkning. Jeg er fuldstændig enig med den foregående ærede ordfører i, at det har afgørende betydning, at enhver i vort folk — og for resten alle andre befolkninger — er bekendt med, hvilke rettigheder de har at pukke på, hvis de igen skulle komme ud for besættelse eller krig. Jeg spørger derfor den højtærede udenrigsminister, om der er forberedelser i gang i den retning, om man både med hensyn til de love, som trods alt dog vel er nødvendige for konventionernes udførelse, og også med hensyn til at gøre indholdet af dem bekendt ude omkring på en tilgængelig måde, har gjort forberedelser og da hvilke?

Med disse ord vil jeg på mit partis vegne anbefale forslaget til rigsdagsbeslutning til vedtagelse.

Marie Antoinette von Lowzow: De fire konventioner, der her foreligger som forslag til rigsdagsbeslutning om Danmarks ratifikation, er jo en videreførelse af Genèvekonventionerne af 1929 og Haag-konventionen af 1907. Man synes med disse nye konventioner at være nået adskillige skridt